

MAGYAR KURIR.

1-
2-
3-
4-
5-
6-
7-
8-
9-
10-
11-
12-
13-
14-
15-
16-
17-
18-
19-
20-
21-
22-
23-
24-
25-
26-
27-
28-
29-
30-
31-
32-
33-
34-
35-
36-
37-
38-
39-
40-
41-
42-
43-
44-
45-
46-
47-
48-
49-
50-

Indult Bécsből; Pénteken, November' 25-dikán, 1827.

Görög Országi Tudósítások.

Mint hogy a' Navarini történet olly fontos, hogy a' Historiai történetek között főhelyet foglal: erre nézve Olvasójinknak ne legyen unalmas az itt következő levelet megolvasni, olly reménségtől tápláltatván, hogy ez éppen csak azon időpontokat vette tekintetbe, mellyek az itt Sept. 25-dikétől fogva Oktob. 24-dikeig eléfordult legmegjegyzésre méltóbb környülállások által tettek nevezetésekké.

A' levél Zantéből indult. Oktober' 24-dikén. Ezek találatnak benne: — „

„Mikora"mi Admirálisaink Co drington és Ritter Rigny Sept. 25-dikén Ibrahim Basával Navarinban együtt voltak, ők valamely Egyezésnek nemét kötötték-meg, melly által a' Basa megígérte, hogy a' hadi munkálódásokat 20 napok alatt megszünteti, melly idő elégnék találatott arra, hogy ő a' Portától további útasításokat vehessen. —

„Mint némelylek erősítik, Ibrahim úgy tette vala ezen ígéretet, hogy se vizen se szározon nem fog semmi hadi munkát tenni; de mások szerint az ő tett ígérete csak a' tengeri munkálódásokat illette, sőt vannak 3-szor ollyanok is, kik azt erőssítik, hogy Ibrahim csak arra kötelezte volna el magát, hogy míg a' maga Urától további parantsolatokat nem veszen, addig Hydrára nem fog rá útni: és hogy mind ezek mellett ő is meghatározott módon kikötötte volna magának, hogy Patrásba és Sudába, mellyek két Görög

de Török kézben lévő erős kikötőhelyek, bizonyos számú hadi hajókat küldhessenek. Annyi bizonyos, hogy az egyezésről sem jegyző könyv, sem pedig valami egyéb írás-béli Akta nem készítettett; következtetésképpen, hogy az egész Egyezés csak szóval való Alkun alaposított. —

„Hanem akár hogyan legyenek ezen több féle magyarzatok, elég a' dologhoz, hogy Ibrahim Okt. 1-ső napján, az alatt, míg a' Szövetséges hajós sergek Navarin elől a'-végre eltávoztak vala, hogy részint Zántéhoz részint Milóhoz gyülekezzenek, Tahir Basát a' Kapudána-Beget, husz 's egy néhány hajókkal Patrás felé útnak indította vala, hogy ezen várat; melly a' körülette újabb támodásban loglalatoskodó Görögöktől fenyegettetett, eleséggel rakná-meg. Maga Ibrahim Basa egy legnagyobb szerű Frégátra felülvén, még azon napon, a' napnak lemento után, két sima fedelű Linéahajóktól, egy 50 ágyus Frégáttól, 4 Korvettéktől, 7 Briggektől, és 2 Skhonerektől kísértetve hasonlóképpen észak felé kivezett, olly czélzással, hogy a' Lord Cochran vezérlése alatt lévő Görög hajós serget, melly Vasildit megtámodta 's annak Messolongival való közösülését ketté vágta vala, 's azonban magát Messolongit is ráütéssel fenyegette, onné elkergesse. —

„Tudtára esvén az Anglus Admirálisnak Co dringtonnak, hogy a' két Török Osztályok Navarinból kiveztek, ő azoknak azonnal utánnok indult, béerte őket, 's megintette, hogy tüstént térjenek

viszsa, 's Okt. 4-dikén valóságos ágyúlővések által kényszerítette őket a' visszaterésre, melly ágyuzásra a' Törökök semmi ágyúlővést nem tettek. —

„E' megesvén és Ibrahim Basa a' maga két Osztályaival Navarinba visszaérkezvén, ott ő Október' 9-dikén, három Kurírok (mint ők nevezik Tatárok) által tudósítást vett, Sept. 21-dikéről, Konstánczinápolyból, melynek a' vala foglalatja, hogy a' Porta megmarad azon eddig való nyilatkoztatásai mellett, hogy ő azidegen Hatalmasságnak a' maga birodalma' belső dolgaiba való avatkozásokat meg esméri. Egyszersmind ugyan ezen Kurírok legmeghatározottabb parantsolatokat hoztak azeránt, hogy Moréának meghódíttatását, a' Seráskiernek Reschidnek segedelmével, kihez ekkor Konstánczinápolyból feles segítő seregek érkeztek vala, minden iparkodással hajtsa végre. —

„Ibrahim ekkor maga is azonnal útnak indult Módon felé, 's minekutána sergeivel mustrát tartatott volna, 7000 embereket a' Kiaja Bei vezérlése alatt Kalamata, egy más, 4000 emberekből álló Arkádia felé, útnak indított; 's a' harmadik Osztállyal, melly 6000 emberekből állott, maga személyesen Maina felé indult, Generalisai elejibe olly útasításokat adván, hogy az Insurgensekhez elébb mindenütt olly meghívásokat intézenek, hogy, ha magokat a' Portának alája adják, életjek és minden tulajdonaik eránt bátorságosok lehetnek; az ő tett tselekedeteik megbotsáttatnak: ellenben megparantsolta nekik, hogy azokat kiket fegyveres kézzel megfoghatnak, kiméllés nélkül vagdalják össze. Ibrahimnak ezen parantsolatja Októbernek 15-dik és 16-dik napjain néhány Mainai falukon valósággal végre is hajtattott, mint hogy itt a' Görögök a' Törököknek ellent akartak állani. —

„Okt. 16-dikán, mikor már az Orosz Flotta is megérkezett vala, 10 Lineahajók-

bol, 10 Frégátokból, 3 Briggekből, 1 Korvetéből, és 2 Soonerekből, mind együtt 26 hadi hajókból állott Navarin előtt a' három Szövetségeseknek egész egyesült tengeri ereje. —

„Ők Oktob. 17-kétől 19 kéig gyakori értekezéseket tartottak (parlamentíroztak) az Admirális Ibrahim Basával 's az alsóbb rangú Török vezérekkel. A' fegyvernyugvásnak megrontatásáért panaszolkoztak nekik, 's különösen azon nagy keménységért is, mellyel az Ibrahim parantsolatai a' Mainai vidékeken végre hajtattak. Ugyan az Admirális urak elküldötték Commodore Hamiltont, Kistries városába a' Mainai Bei residentijába, a' dolognak meglátására, hol ő a' lakosokat ellentállásra buzdította, 's mint mondják, még segítséget is ígért nekik a' Szövetségesek' részéről. A' Kiaja Beinek is tudtára adták az Anglusok, hogy Kalamatából távozzanak-el az ott pusztító Törökök, mert különben fegyveres sereget fognak oda kiszállítani a' Szövetségesek. —

„Végezetre mondatik az is, hogy a' Szövetséges Admirálisok még azt is kívánták volna Ibrahimtól, hogy a' maga két Flottáját küldje haza, tudniillik részint Konstánczinápolyba részint Alexandriába, és, mint némellyek erőssítik, hogy maga is sergeivel együtt hajóra ülvén, evezzen vissza Egyiptomba. —

„Midőn ezen kívánságok a' Törököknél mind siket fülekre találtak volna, abban a' véghatározásban egyeztek meg a' Szövetségesek, hogy a' következő napon Okt. 20-dikán, egész erejekkel evezzenek bé a' Navarini kikötőhelybe, a' mi ezen napon délutáni 2 és 3 órák között meg is történt, 's a' tudva lévő verekedést, melly a' Török Flottának telleyes semmitétetetésén végződött, elhozta. Úgy látszik, hogy a' Törökök a' Szövetséges Flottának Navarinba lett béevezéseket 's az ő hadi

rendbe lett állásokat, úgy tekintették, mint az ellenségeskedéseknek elkezdését, 's ezért tselekedtek, hogy a' Szövetségeseknek egy hajójára, melly egy Török gyujtóhoz közelített vala, 's azután a' Frantziák Frégátjára a' Syrénére is, rá tüzeltek, melyből azonnal közönséges verekedés következett. —

„Minden tudósításaink meggyeznek abban, hogy ezen véres verekedésben minden részek legnagyobb vitézséggel és valmerő bátorsággal küszködtek. A' három szövetséges Osztányok tetemes károkat vallottak; számos tisztjeik megölettetek hajójikon, és még többen megsebesedtek. Egyéb nagy kínokat is kellett az embereknek kiállani, mint hogy tsaka' Syrénén, mellyet egyszerre öt Török Frégátok vettek körül, 40 amputációk (kéz vagy láb elvágások) történtek a' tsata után. Az ugyan Fr. Linéahajót, a' Scipiót, négy-szer gyujtották-meg a' Török gyujtók, 's tsak kevésbe múlt-el, hogy az ötödik Gyujtó erőt nem vett rajta. Fleurát ur, a' Fr. Admirális' Tolmátsa, megöletett, maga Ritter Rigny ur Contusiót kapott. Az Admirális Codrington ur fija terhesen megsebesített. Az Orosz hajók' állása olyan volt, hogy őket a' parti bateriákról jövő ágyuk rongálták. Hajótazonközben egyet se vesztettek-el a' Szövetségesek. Erősítik, hogy Ibrahim ezen tsatázás alatt a' szározon lévén, semmi részt nem vett benne.

„De melly rendkívül sokat veszthettek a' Törökök, meg lehet abból ítélni, hogy az ő hadi hajójik, mellyek a' tsatázó linéákban állván, a' Szövetséges golyóbisok által vagy elsüllyesztettek vagy meggyujtattak, átaljában minden rajtok találatott emberekkel együtt oda lettek, elsüllyedtek, vagy a' levegőbe felrepültek, úgyannyira, hogy azon hajóknak emberei is, mellyek még nem süllyedtek volt el 's fel se lobbantak volt, de a' mellyek már megtar-

tódhatatlanoknak látszottak, azokat magok felgyujtották 's vélek együtt, lobogó zászlókkal ropültek-fel, 's magát tsak egy is meg nem adta a' Szövetségeseknek; azok a' Török hajók pedig, mellyek a' harmadik linéában éppen a' part mellett állottak, az emberektől oda hagyattak, mineltutánna töllök magoktól meggyujtattak. Több ezerekre telik azon Törököknek a' száma, kik ezen szörnyűségek között halál' fíjaivá lettek. Ezeknek számát bizonytal többre lehet tenni 3000-nél.“

Az Admirális Codrington' tudósításából hozzá lehet vetni, hogy mintegy mennyire mehetett a' Törökök' vesztese:

Nekik volt a' tsata előtt 3 Lineahajójik 850 embereikkel mindeniken; 4 nagyobb rangú Frégátjok 500 ember mindeniken; 19 apróbbak, 450 ember mindeniken; továbbá 42 Corvettejik; 14 Briggjeik; végre 6 Gyujtójik, és 40 Szállító hajójik; mind együtt 128 hajójik.

Semmikké tétettek 3 Linéahajójik; 8 Frégátjok; 23 Korvetteik; 10 Briggjeik; 4 Briggjeik tsak félig süllyedvén-el, az emberek oda hagyták őket; a' 6 Gyujtók mind semmivé tétettek 3 szállító hajókkal egyetemben. És így az ő leg nagyobb hajójik lettek semmivé, mind együtt 55.

Megmaradtak 18 Briggjeik; 18 Korvettejikt, és 37 szállító — mind együtt 73 hajójik.

A' Frantzia hajókon megölettetek 45 emberek, kik közt 3 tiszt. Terhes sebet kaptak 68, könnyű sebet 59 emberek.

A' Frantzia Gazettében egy szép levél találatik Gróf Capodistriás Jánostól, Londonból mult Aug. 26-dik napjáról a' Görög Nemzeti Gyűlésnek Elölülőjéhez Renierihez. Ajánljuk az olvasásra: „

„Azon pillanatban, midőn én az Oroszbirodalomnak, Fő-városát oda akartam hagyni, vevém az én Korfuban lévő testvéremtől azon Izeneteket, mellyeket Excellentiad a' Nemzeti Gyűléssel ösztöztetődva, hozzám intézvén, engem' azokkal megtiszteltek, mellyeknek egyike által az Urak engem' Görög ország' Országlószerének fejévé tettek, a' másik által pedig engem' meghatalmaztak arra, hogy a' Nemzet' szükségeire bizonyos summát vegyek költsön. —

„Már Petersbrgba lett érkezésemkor megtudtam vala a' közönséges és némelly magános levelekből a' bizodalomnak azokat az igen hízelkedő és nyilvános bizonságait, mellyet a' Görög Országlószerk erántam kimutatott. Szükség fellett valónak tartom, hogy Excellentiad és Országló nemes társai előtt azon érzésekről beszéljek, mellyeket bennem az előttem álló két Végzésék gerjesztenek, vagy pedig, hogy azon ohajtásokról is valamit szoljjak, mellyek engem' az eránt elevenítenek, hogy Uraságtoknak és nékem a' mindenek' Ura, erőt adni méltóztasson arra, hogy azon sokáig tartó és véres áldozatteleknek céljára eljuthassanak, mellyeknek a' Görög Nemzet magát alája adta, 's a' mellyeket a' maga lábraelállítatásának reménlésével még ma is teszen. Ma tsak annyira fogok kiterjeszkedni, hogy benneket azon kevesek felől, mellyeket eddig megtehottam, tudósítsalak, 's jövendőre nézve az én errántatok viseltető tellyes jó indúlatom felől bizonyosokká tegyelek. —

„Midőn én az Athéne mellett elé fordúlt retentőségeket, a' Görög ideigmeddig való Országlószerknek pénz beli fogyatkozását, 's azt a' szomorú kéntelenséget megértettem, melly őtet arra kényszerítette, hogy a' Jóniai szigeteken adósságot csináljon, hogy legszorgatobb szükségein legalább néhány napokig segíthessen, én, minden válaszlás helyett, kevés vagyonomnak még

megvolt részét azonnal testvéremhez küldöttem, 's meghívtam őtet, hogy, ha ezen költsönözés a' Jóniai szigeteken lábra állhatna, abban ő is részesüljön, vagy pedig az említett ideigmeddig fennálló Görög Országlószerknek kezébe tústént 20,000 Forintokat tegyen-le, azon summából, mellyet az ő gondviselése alá adtam vala. Egyszersmind azon Görögöket is kérelmem által kényszeríttem, kiknek külső Országokon birtokaik vagynak, hogy példamat követvén, hozzátok néminémű segedelemmel viseltessenek. Lett is lépéseimnek egy kevés sikere, melly szerént az Országlószerk abba az állapotba leszen helyheztetve, hogy a' jelenlévő pillanatban legsürgetőbb szükségeitelen segíthessen. Azért mondam, hogy a' jelen lévő pillanatban, mint hogy azzal hízelkedem magamnak, hogy az Isten' és az Uraságtok' böltsessége segedelemmel, nem soká el fog az az idő jőni, hogy a' Görög Nemzet fontosabbszegedelemre tehet szert. —

„A' fennforgó dolgoknak mostani állapotjában ezen segedelemnek, hogy hathatós és véghatározású lehessen, két céljának kell lenni. Ez által Görög országnak egészen ki kell a' más országoktól való fátális elvágattatásból vonattatni, 's ez által neki az Európai legelsőbb Országokkal való összeköttetésbe kell tételődni. Ez által neki lételi és maga-oltalmazására kívántató eszközöket kell kapni addig, míg őtet a' maga Országlószerke a' külső Nemzetekkel bizonyos rendbe helyhezteheti, 's végre olly állapotba teheti, hogy ön-magában megelegetést találhasson. —

„Ezen két nagy célzások foglaltákel az én egész figyelmet eddig is, fogják elfoglalni ezután is, midőn útam hozzatok Párison által fogom venni. Ha az Isten meg nem szünik az én törekedéseimet áldásaival koronázni, mint eddig is tselekedett, merem reménleni, hogy néminémű vigasztalást szerezhettek néktek, és

hogy a' Görög nemzet nem fogja töllem azon tellyes meghatalmaztatásokat megtagadni, mellyeket én őtölle kívánni fogok, hogy tisztességgel tellyes hivatalaimnak folytatásában, mellyeket nékem önmaga ajánl, azon Udvarokkal, mellyek már a' Görög Nemzet' javára lépéseket tettek, minden szükséges egyezésekre léphessen. — (a' többi következik).

Salonikból Nov. 4-dikén írták, hogy két Frantzia Briggek, a' 12 ágyus Palinurus és a' 16 ágyus Marsuin, az első Nov. 1-ső 's a' másik Nov. 2-dik napjain, oda egy pár mértföldnyire kikötöttek; 's elejintén azt gondolták az ott tartózkodó Frantziák és Anglusok, hogy mint esztendőnként szoktak, most is tsak azért kötöttek ki oda ezen hajók, hogy Királyok' nevenapjának innepét tartssák: hanem még az estvének eljövele előtt elterjedtek, de tsak a' Keresztyén lakosok közt, a' Navarini rettentő tsatárol szolló hírek, és hogy a' Fr. és Anglus Conzuloknak a' magok nemzeteikkel az említett két hajókra és még 4 vélek lévő Szállítókra, tüstént fel kell ülni 's el kell evezni. Ez, tegnap, u. m. 3-dikban reggel valósággal meg is történt; melly után a' Török Tisztikarok is megtudták dél tájban, hogy mi volt légyen a' Raajáknak illy hirtelen történt elköltözése. Mint hogy a' Frantzia Consulnak loyai az ő Istálójában találtak vala maradni, a' Török Tiszttség azonnal az Austriai Consulhoz izent, hogy venné gondviselése alá ezen lovakat, mint hogy a' Törökök átaljában semmi idegen vagyona nem akarják tenni kezeiket. Az Austriai Consul úr pedig, részéről azzal a' kéremmel járult a' Török Tiszttséghez, hogy a' Catholikum templomot, melly eddig ugyan a' Fr. Consul oltalma alatt állott, de minden ott lévő Catholikusok által használtatott, engedje most az Austriai

oltalom alá menni, mellyet a' Basa nagy készséggel meg is engedett. Az a' mód ugyan, mint véllünk itt a' Helybéli Igazgatószék illy Critikus környülállások között bánt, nekünk valóban nagy megnyugtatósunkra szolgált: de nagy félelemmel várjuk a' Levántai egyéb kereskedő piactokról kiváltképpen pedig a' fő városból és Kis Ásiából érkezendő tudósításokat, hol illy sok ezer Keresztyeneknek élete és vagyona van a' veszedelemre kitételve.

B é c s.

Császár és Király Ő Felsege méltóztattott Fő Méltóságú Klobusitzki Klobusitzky Péter Ő Excellenzitáját, a' Kalotsai Érseki megye Érsekét Cs. Kir. Valóságos Titkos Tanátsost, és a' Fő Méltóságú Hétszemélyes Tábla Közbíráját, kit már még mult Aug. 18-dikán költ Fels. Kabinéti Írása által a' Leopold Császári Rendje Nagykeresztjével megtisztelt vala, ezen Rendnek Czímerével, a' folyó hónapnak 18-dikán, innepi pompával felékesíteni.

A' pénzfolyamat November' 22-dikén ; közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 91 1/16
 Az 1820-béli sorsosok, 144 1/2
 Az 1821-béli hasonlók, 117 1/8
 Béts városa 2 1/2 p. Centos Bankó Obligátzióji, 44 3/4 for. keltek, mind C. ben.
 A' Bankó Alkziák keltek 1072 3/5 forinton.
 Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

A' F. K. Magyar Udvari Cancellária a' N. M. Kir. Helytartó Tanátsnál a' Szeiff Leopold Úr halálával megüresült valóságos Titoknokságra, ugyan ott már sok esztendőnk óta ditséretesen, mint Concipista szolgált, 's alkalmas voltát kimutatott; Tek. Illosvay Sámuel Urat, nevezték ki.

Egerből. Patriarcha Érsekünk rendelkezésének következtében Eger Városában e' folyó hónap 4-dikén a' legnagyobb fényel tartatott a' hálaadó ájtatosság. t. i. minden Szerzetes és Templomokban hathatós egyházi Beszéd által a' Nép elejébe terjesztetett ezen 300-dik évi ájtatosságnak czélja, és az hálaadó buzgóságra gerjesztetett, a' Sz. Mise alatt az Oltári Szentség kitétetett, a' Sz. Mise végével öt Mi Atyánk és Üdvözlégy a' Királyért való könyörgéssel mondattatott-el. — A' fő Székes Templomban pedig Maga a' N. Méltóságú Patriarcha Érsek végezte az Isteni Tiszteletet, melly közben Fő Tisztelendő Frim János Kanonok Úr, fontos Beszéd által hirdette a' Felsőleges Austriai Háznak Magyar Hazánkra nézve nagy érdemeit, az Ájtatóság Sz. Ambrus hálaadó énekjével rekesztetett bé. A' Sz. Mise alatt pedig B. Gepert Regementjéből két Kompánia, és a' Polgárság tette a' tisztelkedést, a' város mozsárjai is durrogtak. A' Nagy Méltóságú Patriarcha Érsek az nap minden Rendből és Rangból többeket gazdagon megvendégtelt; az ebéd végével a' tisztelt Patriarcha Érsek Felsőleges Királyunk, és az nap Nevenapiját tartó Felsőleges Királynénk, nem különben az egész Felsőleges Háznak egészségéért ivott, és ekkor is a' mozsarak durrogtak. Ugyan az nap a' Nagy Méltóságú Patriarcha Érsek a' Katonaság részére 100 V. forintokat, a' Vármegye tömlőczében lévő raboknak 2 akó bort és 2 mázsa 25 font Húst adatott, melyből minden rabra egy meszely bor, és 1 font hús jutott.

E' nevezetes történet emlékeztető ugyan e' hónap 4-dikén a' Veszprémi Püspöki Megye minden templomaiban a' Megyés Püspök Méltóságos Kopácsy József Úr Ó Nagyságának még Mind Szent havában

kibotsájtott Kerülő Lovelével tett rendelkezése szerint innepi módon ültetett; — de kiváltképen fényes és örvendetes volt ezen nap Veszprém városában, hol öszvöjvén a' templomba a' N. Káptalan, Nevendék Papság, a' helybeli Uraságok temédek sokasággal együtt; kint pedig egy felel az itt fekvő Ferdinand Huszárok' egy osztálya, és Hessen-Homburg gyalog Ezredének vitézei, másfelől pedig a' városi fegyveres Polgárság török muzsikával állván, az Isteni szolgálatot maga a' Mélt. Püspök pompás egyházi készüllettel végezte. Ezután felment a' prédikáló székbe Fő Tisztelendő Kolosváry Sándor Apát Úr és Kanonok, 's innepi velős Beszédjét ismértes ritka ékesen szóllással adta elő. Délutáni egy órakor kezdődött a' Mélt. Püspöknél a' gazdag ebéd, melynél számos 's válogatott Úri vendégek lévén a' Felsőleges Uralkodó Ház virágzásáért 's hová tovább való fennmaradásáért többszöri éljen kiáltások tételtek: — Mindezeket pedig azzal tetézte a' Mélt. Püspök, hogy a' tisztelkedő reguláris közvitézeknek fejenként 20 az allisztéknek pedig 30 krkat méltóztatott ajándékozni. —

Pestről: A' Leopold napi vásárról örömmel lehet jelenteni, hogy e' most meglegedésére szolgálhat a' Magyar Hazának, mivel az Ország' termékei jó áron elkelték; a' Kézművekre nézve is jó vásár volt, nagyban, kivált képpen a' közönséges posztóra nézve; tsak kitsinyben volt a' vásár általjában tsekély, mellyet azonközben az elkövetkezett ros időkh is okozhattak. Itt következik a' Termékekről szolló laistrom:

Gyapjú. 1 Mázsa: Con. Pénz.	Forint-
Egynyírésű legfinomabb	60 — 65
— megnemesített	42 — 50
Rétnyírésű finom téli	40 — 44

írásával, a magyar poézis' kritikai hisztóriájával legrégebb nyomaitól fogva; számos magyar költemények' német fordításával, szókönyvvel; 's a' t. Öszveköttetésben Fenyéry Gyulával kiadta TOLDY FERENCZ. Pest és Bécs. 1827—28. 2 kötet nagy 8adban, 45—46 árkus; újonnan metszett betűkkel tömötten és ékesen nyomtatva.

Német nyelven mondjuk-el, mit a' költőkről 's a' költeményekről mondunk, hogy a' kül- és bel-földi németeknél is bemenetelt nyerjünk; 's kivált emezeket az ő nyelveken a' mi birtokainkról értesítvén, nyelvünk' studiumára édesgessük. Ezen célnek bizonyosabb 's teljesebb elérésére adjuk a' szókönyveinkben hibázó ritkább, de classicusainkban elékerülő szavakat is német magyarázattal; ezért adjuk a' számos német fordításokat, mellyek a' magyar olvasónak is gyönyörködtetésére szolgálhatnak. Kik mind a' két nyelven olvasnak, a' munkának minden czikkelyeit használhatják; a' csupán tsak magyarul olvasó tisztelt publikumot pedig arra figyelmeztetem, hogy a' német textust ide nem számálván 's az egészet csak tiszta magyar Chrestomathiának vevén, azt így is az árkusok' tetemes számához képest, a' lehetséig csekély árron bírja.

Az első kötet' foglalalja: A' magyar poézis' kritikai hisztóriája legrégebb nyomdoktól maiglan. Ez után: 1. A' magyar poézis' régiségei. XVI század: 2. Tinódi. 3. Gr. Balassa. 4. Rimai. XVII század: 5. Gr. Zrínyi. 6. Báró Liszti. 7. Beniczky. 8. Gyöngyösi. 9. Gr. Kohári. XVIII század: 10. Rádai Pál. 11. Báró Amade. 12. Faludi. 13. Bessenyei. 14. B. Orczy. 15. Barcsai. 16. Anyos. 17. Horváth Ádám. 18. Dugonics. 19. Baróti-Szabó. 20. Rájnis. 21. Révai. 22. Gr. Ráday Gedeon. 23. Szent-Jóbi-Szabó. 24. Bacsányi. 25. Dayka.

26. Verseggy. 27. Gr. Gvadányi. 28. Virág. 29. Csokonai. XIX. száz. 30. Kisfaludy Sándor.

Második kötet: 31. Kazinczy. 32. Szemere. 33. Kis. 34. Berzsenyi. 35. Szász. 36. Döbrentei. 37. Buczy. 38. Tóth 39. Vitkovics. 40. Szentmiklóssy. 41. Takács Judit. 42. Gr. Teleki. 43. Horvát Endre. 44. Fáy. 45. Kölcsey. 46. Helmeccy. 47. Kisfaludy Károly. 48. Töltényi. 49. Székely. 50. Bajza. 51. Czuczor. 52. Bártfay. 53. Vörösmarty. 54. Szenvey. Kinek kinek előszőr biographiája adatik a' leghitelesb forrásokból merítve 's munkájának hisztóriája; azután minden munkáji közül a' legjelesebb 's a' költőre nézve legcharakteristikusabb darabok eredeti (magyar) nyelveken, értékre szolgáló históriai 's egyéb jegyzésekkel. Ebből világos, hogy literatúránk' minden szakaszaiból a' legjelesb poétai munkák öszveszedettek e' kézikönyvben. Szébb népdalaink' gyűjteménye zárja-be e' rendet.

Az első kötet, melly a' mult Augustusban lépett napfényre, competens bíraktól a' Minervában, Bécsi théatrumi újságban, a' Budai közhasznú levelekben, 's a' t. felette kedvezően ítéltetett-meg. A' második Márziusban 1828 jön-ki. Arra mai naptól Magyar- és Erdély Ország' számára 3 for. ezüstb., Austria 's a' többi külső tartományok' számára 4 for. ezüstben. Kijövetelk után az egész munkának az árra felebb emeltetik. Bécsben Geroldnál találhatik.

Minden hazai könyvárosoknál megkaphatni még az aláírtnak ezen munkáját: Aesthetikai levelek Vörösmarty' epikus munkájiról, ennek életével együtt. Pest, 1827. nagy 8ad. 137 lap. Szép kemény kötésben. 36 kr. C. P.

Pest, November' 21-dikén 1827.

Toldy Ferencz.